LIETUVOS RESPUBLIKOS METROLOGIJOS ĮSTATYMO 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15, 18, 19, 22, 23 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2013 m. gruodžio 19 d. Nr. XII-697
Vilnius

(Žin., 1996, Nr. 74-1768; 2006, Nr. 77-2966)

1 straipsnis. 1 straipsnio 3 dalies pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šis įstatymas yra taikomas fiziniams ir juridiniams asmenims, taip pat organizacijų, įsisteigusių Europos Sąjungos valstybėse narėse ir kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse, filialams Lietuvos Respublikoje (toliau – fiziniai ir juridiniai asmenys).“

2 straipsnis. 2 straipsnio papildymas ir pakeitimas

Papildyti ir pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Akreditavimas** – procedūra, kuria valdžios įgaliota įstaiga oficialiai pripažįsta, kad fizinis ar juridinis asmuo kompetentingi atlikti tam tikrus darbus.

2. **Atitikties kontrolės įstaiga** (toliau – **kontrolės įstaiga**) – kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatyme.

3. **Faktinis produkto kiekis** – fasuoto produkto kiekis.

4. **Fasuota prekė** – pirkėjui nematant sufasuotas produktas, kurio kiekio negalima pakeisti neatidarius ar nepakeitus fasuotės.

5. **Kalibravimo liudijimas** – dokumentas, patvirtinantis matavimo sietį.

6. **Matavimo indas** – indas, turintis tūrio žymą arba užrašą.

7. **Matavimo metodas** – tam tikrų aprašytų ir matavimo metu atliekamų veiksmų loginė seka.

8. **Matavimo priemonė** – įrankis, prietaisas, sistema, skirti matuoti savarankiškai arba kartu su kitais papildomais įtaisais.

9. **Matavimo priemonės kalibravimas** – visuma veiksmų, kuriais nurodytomis sąlygomis nustatomas kalibruojamos matavimo priemonės ar matavimo sistemos rodomų dydžių verčių sutapimas arba skirtumas, palyginti su darbinio etalono arba etaloninės matavimo priemonės rodomomis vertėmis.

10. **Matavimo priemonės patikra** – kitokia negu matavimo priemonės tipo patvirtinimo procedūra, kuri apima tyrimą bei ženklinimą ir (arba) patikros sertifikato išdavimą ir kuria konstatuojama bei patvirtinama, kad matavimo priemonė atitinka teisės aktų reikalavimus. Patikros rūšys yra šios:

1) **atrankinė patikra** – vienarūšių matavimo priemonių partijos patikra, pagrįsta tam tikro statistiškai tinkamo ir atsitiktinai iš identifikuotos partijos paimtų pavyzdžių skaičiaus tyrimo rezultatais;

2) **neeilinė patikra** – naudojamų matavimo priemonių patikra anksčiau nustatyto termino;

3) **periodinė patikra** – naudojamos matavimo priemonės patikra laikantis nustatytų terminų;

4) **pirminė patikra** – pagamintos ar sutaisytos matavimo priemonės pirmoji patikra.

11. **Matavimo priemonės tiekimas rinkai** – veiksmas, kai matavimo priemonė tiekiama galutiniam vartotojui už mokestį arba nemokamai.

12. **Matavimo priemonės tipas** – tos pačios paskirties ir vienodos konstrukcijos matavimo priemonės, kurių veikimas pagrįstas tuo pačiu principu.

13. **Matavimo priemonės tipo įvertinimas** – sistemiškas vieno ar kelių matavimo priemonių identifikuoto tipo arba modelio pavyzdžių parametrų tyrimas ir bandymas bei lyginimas su dokumentų reikalavimais siekiant nustatyti, ar tas tipas gali būti patvirtintas.

14. **Matavimo priemonės tipo patvirtinimas** – procedūra, kurios metu valstybės įgaliota institucija nustato ir patvirtina, kad matavimo priemonės tipas atitinka nustatytus reikalavimus.

15. **Matavimo sietis** – matavimo rezultatų verčių ryšys su matavimo vieneto etalono vertėmis, nustatytas nenutrūkstamuoju lyginamuoju metodu.

16. **Matavimo sieties schema** – etaloninių vienetų verčių perdavimo matavimo priemonėms grandinė, kurioje nurodyta vieneto verčių perdavimo ir neapibrėžčių palyginimo seka.

17. **Matavimo sistema** – kartu sujungtų matavimo priemonių ir kitokių įrenginių grupė tam tikriems matavimams atlikti.

18. **Matavimo vienetas** – susitarimu apibrėžtas ir priimtas atskirasis dydis, su kuriuo lyginami kiti vienarūšiai dydžiai, norint juos kiekybiškai išreikšti šio dydžio atžvilgiu.

19. **Matavimo vieneto etalonas** – matavimo priemonė, matavimo sistema ar sertifikuotoji pamatinė medžiaga, skirtos dydžio vieneto vienai ar kelioms jo vertėms atkurti, išsaugoti ir perduoti kitiems etalonams arba matavimo priemonėms.

20. **Metrologija** – matavimo mokslas. Metrologija apima visus teorinius ir praktinius matavimo aspektus, nesvarbu, kokia yra matavimų neapibrėžtis ir kurioje mokslo ar technikos srityje atliekami matavimai.

21. **Metrologinis laidavimas** – visuma teisės aktų, reglamentų, techninių priemonių ir privalomųjų veiksmų, taikomų matavimo rezultatų patikimumui metrologijoje laiduoti.

22. **Metrologinis patvirtinimas** – visuma veiksmų, apimančių kalibravimą ir patikrą, taip pat derinimą, taisymą, pakartotinį kalibravimą ir neeilinę patikrą, įskaitant plombavimą ir ženklinimą, skirtų nustatyti matavimo priemonės metrologinių ir techninių charakteristikų ir jos paskirties bei naudojimo reikalavimų atitiktį.

23. **Nacionalinis metrologijos institutas** – valstybinių etalonų laboratorija, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota atstovauti Lietuvos Respublikai pagal valstybės prisiimtus tarptautinius įsipareigojimus metrologijos srityje.

24. **Pamatinis matavimo vieneto etalonas** – etalonas, paprastai turintis geriausių metrologinių savybių toje vietovėje, vietoje ar toje organizacijoje, kurioje matuojama.

25. **Paskelbtoji įstaiga** – įstaiga, kuriai pavedama įvertinti matavimo priemonių atitiktį pagal Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus ir apie kurią pranešama Europos Komisijai bei kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms.

26. **Paskirtoji įstaiga** – bandymų, kalibravimo ar patikros laboratorija, sertifikavimo ar kontrolės įstaiga, kurią ministerija paskiria atlikti matavimo priemonių patikrą ir (arba) produkto kiekio pakuotėje ir matavimo indų tūrio patikrinimus.

27. **Patikros sertifikatas** – dokumentas, patvirtinantis, kad matavimo priemonės patikros rezultatas patenkinamas.

28. **Rinkos priežiūra** – rinkai tiekiamų ar saugomų prieš tiekiant rinkai teisinei metrologijai priskirtų matavimo priemonių, fasuotų prekių ir matavimo indų teisinės metrologijos reikalavimų atitikties kontrolė, apimanti veiksmus, neleidžiančius šių

reikalavimų neatitinkančioms matavimo priemonėms, fasuotoms prekėms ir matavimo indams patekti į rinką.

29. **Sertifikuotoji pamatinė medžiaga** – turinti sertifikatą pamatinė medžiaga, kurios vienos ar daugiau savybių vertės yra patvirtintos naudojant procedūrą, kuri sieties principu tiksliai realizuoja matavimo vienetą, kuriuo išreiškiamos tos vertės, ir kiekviena patvirtintoji vertė turi neapibrėžtį su pasirinktu pasikliovimo lygmeniu.

30. **Techninis reglamentas** – įgaliotos institucijos parengta ir patvirtinta techninė specifikacija, kiti reikalavimai arba paslaugų taisyklės, įskaitant atitinkamas administracines nuostatas, kurių būtina laikytis *de jure* ir *de facto* parduodant ar naudojant gaminį, teikiant paslaugą, steigiant paslaugų teikėjo verslą Lietuvoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

31. **Teisinė metrologija** – su matavimais, matavimo vienetais, matavimo priemonėmis, matavimo indais ir metodais susijusi metrologijos sritis, kurios veiklą reglamentuoja įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyti reikalavimai ir vykdo kompetentingos institucijos.

32. **Teisinė metrologinė priežiūra** – teisinio metrologinio reglamentavimo objektų, tai yra matavimo priemonių, prekių kiekio, taip pat ir esančio fasuotėse, matavimo indų teisinės metrologijos reikalavimų atitikties kontrolė, jų gamintojų, pardavėjų ir naudotojų kontrolė, ar jie laikosi šio įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatų, ir su tuo susijusi rinkos priežiūra. Teisinė metrologinė priežiūra apima kiekio, nurodyto ant fasuočių, kontrolę.

33. **Teisinis metrologinis reglamentavimas** – valdymo ir kontrolės veiksmų visuma siekiant teisingų matavimų rezultatų.

34. **Valstybinis matavimo vieneto etalonas** (toliau – **valstybinis etalonas**) – Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka pripažintas etalonas, naudojamas valstybėje kaip pagrindinis, priskiriant tam tikro dydžio vertes kitiems etalonams.

35. **Vardinis produkto kiekis** – produkto kiekis, kuris privalo būti fasuotėje pagal fasuotės užrašą arba žymėjimą, arba pagal jos dokumentus.“

3 straipsnis. 6 straipsnio 2 ir 3 dalių pakeitimas

1. Pakeisti 6 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina valstybinių etalonų sąrašą, valstybinius etalonus, nustato valstybinių etalonų tvirtinimo, saugojimo ir naudojimo tvarką, paskiria valstybinių etalonų laboratorijas ir Nacionalinį metrologijos institutą.

Valstybinių etalonų laboratorijos įgaliojamos kurti, saugoti, naudoti ir tobulinti valstybinius etalonus, laiduoti jų sietį su kitų valstybių matavimo vienetų valstybiniais etalonais ir užtikrinti matavimo vienetų verčių perdavimą Lietuvos Respublikoje.“

2. Pakeisti 6 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Valstybinis etalonas turi būti tiriamas ir tobulinamas siekiant laiduoti reikiamą atkuriamos matavimo vieneto vertės tikslumą, jos išsaugojimą ir perdavimą.“

4 straipsnis. 7 straipsnio 1 punkto pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) apsaugoti fizinius ir juridinius asmenis nuo neteisingo matavimo pasekmių;“.

5 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„8 straipsnis. Metrologinio laidavimo sistemos subjektai

Metrologinio laidavimo sistemą sudaro:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybė;

2) Ministerija, kurios ministras atsakingas už metrologijos valdymo sritį (toliau – Ministerija);

3) Lietuvos metrologijos inspekcija prie ministerijos (toliau – Inspekcija);

4) Nacionalinis metrologijos institutas;

5) matavimo vienetų valstybinių etalonų bei etaloninių matavimo metodų ir priemonių cheminių matavimų valstybinės laboratorijos, skiriamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės;

6) kalibravimo, bandymų ir patikros laboratorijos, kontrolės ar sertifikavimo įstaigos, veikiančios Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Jos gali būti skiriamos ir (arba) skelbiamos atitikties įvertinimams atlikti atitinkamose teisinio metrologinio reglamentavimo srityse.“

6 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„9 straipsnis. Metrologinio laidavimo sistemos subjektų pagrindinės funkcijos

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nustato valstybės metrologinio laidavimo politikos principus ir atlieka kitas šiame įstatyme nustatytas funkcijas.

2. Ministerija:

1) formuoja metrologinio laidavimo politiką, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą;

2) atlieka teisinį metrologinį reglamentavimą ir užtikrina metrologinį laidavimą Lietuvos Respublikoje;

3) keičiasi informacija su kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis matavimo priemonių patikros ir paskelbtųjų įstaigų veiklos klausimais;

4) atlieka Nacionalinio metrologijos instituto ir valstybinių etalonų laboratorijų funkcijų, vykdomų metrologijos srityje, priežiūrą;

5) atlieka Lietuvos matavimo priemonių valstybės registro valdytojo funkcijas.

3. Inspekcija atlieka teisinę metrologinę priežiūrą, atlieka Lietuvos matavimo priemonių valstybės registro tvarkytojo funkcijas, teisės aktų nustatytais atvejais teikia informaciją Europos Komisijai ir kitų valstybių narių įgaliotoms institucijoms apie priemones, taikomas uždraudžiant naudoti ar tiekti rinkai matavimo priemones, fasuotas prekes ar matavimo indus, ir tokių sprendimų priežastis.

4. Nacionalinis metrologijos institutas Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedimu atstovauja Lietuvos Respublikai pagal valstybės prisiimtus tarptautinius įsipareigojimus metrologijos srityje, kuria, saugo, naudoja ir tobulina bent vieną valstybinį etaloną, atlieka metrologinius tyrimus, laiduoja matavimo sietį valstybėje ir tarptautiniu mastu atitinkamose matavimų srityse, dalyvauja tarptautinių metrologijos organizacijų veikloje.

5. Matavimo vienetų valstybinių etalonų ar etaloninių matavimo metodų ir priemonių cheminių matavimų valstybinės laboratorijos kuria, saugo, naudoja ir tobulina valstybinius etalonus, laiduoja matavimo sietį valstybėje ir tarptautiniu mastu atitinkamose matavimų srityse ir dalyvauja tarptautinių metrologijos organizacijų veikloje.

6. Kalibravimo laboratorija kalibruoja pamatinius ir žemesnio lygmens etalonus ir (arba) matavimo priemones ir išduoda kalibravimo liudijimus.

7. Bandymų laboratorija atlieka bandymus ir išduoda atliktų bandymų rezultatų protokolus.

8. Patikros laboratorija atlieka matavimo priemonių patikrą, ženklina jas atitiktį patvirtinančiais ženklais ir (arba) išduoda patikros sertifikatus.

9. Kontrolės įstaiga atlieka atitikties įvertinimą ir priima sprendimą, pagrįstą atitinkamų matavimų, bandymų ar lyginimų su etalonu rezultatais, ir išduoda kontrolės ataskaitas ir (arba) kontrolės sertifikatus.

10. Sertifikavimo įstaiga sertifikuoja matavimo priemones ir išduoda atitikties sertifikatus bei vykdo kitą teisės aktuose ir (arba) standartuose nustatytą veiklą.“

7 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„10 straipsnis. Paskirtųjų ir paskelbtųjų įstaigų funkcijos ir jų skyrimas

1. Paskirtoji įstaiga atlieka matavimo priemonių patikrą ir (arba) produkto kiekio pakuotėje ir matavimo indų tūrio patikrinimus, pritvirtina atitinkamus ženklus ir (arba) išduoda atitiktį patvirtinančius dokumentus.

2. Paskirtųjų įstaigų kompetencija turi atitikti teisės aktų ir (arba) standartų nustatytus reikalavimus. Patikros laboratorijos turi atitikti bandymų laboratorijai ar kontrolės įstaigai nustatytus reikalavimus.

3. Paskelbtoji įstaiga atlieka atitikties įvertinimą pagal matavimo priemonių techninius reglamentus.

4. Paskelbtosios įstaigos paskiriamos ir skelbiamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

5. Paskirtosios ar paskelbtosios įstaigos kompetencija ir nešališkumas turi būti įvertinti jas akredituojant arba kitais motyvuotais būdais.“

8 straipsnis. 12 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Ministerija nustato matavimo priemonių, kai jos nepatenka į techninių reglamentų, kurie nustato tiekimo rinkai sąlygas, taikymo sritį, tiekimo rinkai taisykles, taip pat ne Europos Sąjungos valstybėse narėse išduotų matavimo priemonių sertifikatų ir žymenų pripažinimo taisykles.“

9 straipsnis. 15 straipsnio 1 dalies 5 punkto ir 2 dalies pakeitimas ir straipsnio papildymas 3 dalimi

1. 15 straipsnio 1 dalies 5 punkte vietoj žodžio „kontrolės“ įrašyti žodį „priežiūros“ ir šį punktą išdėstyti taip:

„5) atliekant matavimus teisėsaugos bei valstybės valdymo ir priežiūros institucijų pavedimu.“

2. Pakeisti 15 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Teisinei metrologijai priskirtų matavimo priemonių grupių sąrašą tvirtina ministerija.“

3. Papildyti 15 straipsnį 3 dalimi:

„3. Teisinis metrologinis reglamentavimas netaikomas matavimo priemonių kategorijoms, kurioms metrologinės patikros nenustato Europos Sąjungos direktyvos, kai jos atitinka tarptautiniuose ir (arba) Europos Sąjungos standartuose nustatytus reikalavimus ir turi matavimo priemonės gamintojo (pardavėjo) išduotus dokumentus apie atitiktį šiems standartams.“

10 straipsnis. 18 straipsnio 2 ir 3 dalių pakeitimas

1. 18 straipsnio 2 dalyje vietoj žodžių „Valstybinė metrologijos tarnyba“ įrašyti žodį „Ministerija“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„2. Matavimo priemonių, kurioms netaikomi techniniai reglamentai, tipo įvertinimo ir patvirtinimo tvarką nustato Ministerija.“

2. Pakeisti 18 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Lietuvoje patvirtinti matavimo priemonių tipai įrašomi į Lietuvos matavimo priemonių valstybės registrą. Šio registro valdytoja – Ministerija, o registro tvarkytoja – Inspekcija.“

11 straipsnis. 19 straipsnio 8 dalies pakeitimas

19 straipsnio 8 dalyje vietoj žodžių „Valstybinė metrologijos tarnyba“ įrašyti žodžius „Ministerija arba jos įgaliota institucija“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„8. Ministerija arba jos įgaliota institucija nustato laiko intervalus tarp patikrų, tvirtina periodinės ir atrankinės patikrų metodikas ir nustato ne Europos Sąjungos valstybėse narėse atliktų patikrų pripažinimo tvarką.“

12 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas ir papildymas

Pakeisti ir papildyti 22 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„22 straipsnis. Inspekcijos įgaliotų pareigūnų teisės ir pareigos

1. Inspekcijos įgalioti pareigūnai, atlikdami teisinę metrologinę priežiūrą, turi teisę:

1) pateikę tarnybinį pažymėjimą, teisės aktų nustatyta tvarka patekti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių ūkio subjektų teritoriją, pastatus, patalpas ir atlikti patikrinimus, gauti reikalingą informaciją ir dokumentus, taip pat naudoti fotografavimo,

filmavimo ir garso įrašymo įrangą, į fizinio asmens gyvenamąsias patalpas turi teisę patekti tik tuo atveju, jeigu šis fizinis asmuo sutinka ir įstatymai nenustato kitaip;

2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka paimti tyrimui matavimo priemonę, fasuotas prekes ar matavimo indus metrologijos reikalavimų atitikčiai nustatyti;

3) pasitelkti ekspertus (konsultantus), kitų valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų atstovus.

2. Inspekcijos įgalioti pareigūnai, nustatę teisinės metrologijos reikalavimų pažeidimą, turi teisę:

1) raštu apie tai įspėti tikrinamus ūkio subjektus ir įpareigoti juos per nustatytą terminą pašalinti pažeidimą;

2) laikinai, iki bus pašalintas pažeidimas, uždrausti naudoti ar tiekti rinkai matavimo priemones, fasuotas prekes ar matavimo indus;

3) uždrausti naudoti ar tiekti rinkai matavimo priemones, fasuotas prekes ar matavimo indus, jeigu per nustatytą terminą nepašalinamas pažeidimas;

4) įstatymų nustatyta tvarka surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus ir (arba) nagrinėti administracinių teisės pažeidimų bylas.

3. Inspekcijos įgalioti pareigūnai, atlikdami teisinę metrologinę priežiūrą, privalo:

1) gerbti tikrinamo ūkio subjekto teisėtus interesus;

2) užtikrinti gautos informacijos, kuri sudaro komercinę (gamybinę) paslaptį, konfidencialumą.“

13 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Finansavimas

Šio įstatymo 9 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatyta veikla yra finansuojama iš ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų ir (arba) kitų lėšų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.“

14 straipsnis. Pasiūlymai Lietuvos Respublikos Vyriausybei

1. Iki šio įstatymo įsigaliojimo Lietuvos Respublikos Vyriausybė reorganizuoja Valstybinę metrologijos tarnybą išdalijimo būdu.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

15 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas, išskyrus 14 straipsnį, įsigalioja 2014 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJA DOKUMENTŲ DEPARTAMENTAS

DALIA GRYBAUSKAITĖ